

Helse, omsorg og velferd

Sør-Varanger kommune

Tjenestebeskrivelser og kriterier for
tildeling av helse- og omsorgstjenester

 Sør-Varanger kommune				Dok.id
Tjenestebeskrivelser og kriterier for tildeling av helse- og omsorgstjenester				Dok.type: Rutine
Utgave: 2.0	Skrevet av: HOV-ledergruppe	Gjelder fra: 15.06.2026	Godkjent av: Kommunedirektør	Sidenr:

Innholdsfortegnelse

1.0 Rammer	1
1.1 Bakgrunn og formål.....	1
1.2 Lovgrunnlag	1
2.0 Prinsipper for tildeling av helse- og omsorgstjenester	3
2.1 Mål for tildeling av tjenester	3
Figur 1: Innsatstrappen i Sør-Varanger	3
2.2 Myndighet og organisering av helse- og omsorgstjenester	4
2.3 Klageadgang	4
2.4 Forventninger til deg som mottar tjenester.....	4
Trinn 1 - tjenester	6
Transporttjeneste for funksjonshemmede (TT-ordning).....	6
Parkeringsbevis for forflytningshemmede	8
Ledsagerbevis for funksjonshemmede	9
Fysioterapi.....	10
Ergoterapi.....	12
Vedtaksfritt samtaletilbud.....	13
Vedtaksbasert, samtaletilbud i hjemmet	14
Fritidskontakt (tidligere støttekontakt)	15
Trygghetsteknologi.....	17
Individuell plan koordinator/ barnekoordinator og ansvarsgruppe	19
TIR-team (Tidlig innsats team)	20
Veiledning og opplæring til pårørende	22
Omsorgsstønad	23

Trinn 2 – tjenester	25
Matombringing.....	25
Dag- og aktivitetstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne (AvAK).....	26
Praktisk bistand - opplæring (egenomsorg)/Miljøarbeidertjenesten	27
Praktisk bistand – hjelp i hjemmet (hjemmehjelp)	29
Helsetjenester i hjemmet (hjemmesykepleie)	31
Oppfølging av kreftpasienter og deres pårørende (kreftomsorg)	33
Utredning og oppfølging av personer med demens (hukommelsesteamet)	33
Trinn 3 – tjenester	34
Dag- og aktivitetstilbud for personer med demens (Utsikten dagsenter).....	35
Avlastning	36
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	37
Tilrettelagte/ delvis tilrettelagte boliger	40
Samlokaliserte boliger for personer med behov for oppfølging/bistand av psykisk helse- og rustjenesten (Riiser Larsens gate)	41
D-FACT.....	42
Trinn 4 – tjenester	43
Rehabiliteringsteam	44
Korttidsopphold	45
Kommunal akutt døgn seng	46
Trinn 5 – tjenester	47
Tilrettelagt bolig med heldøgns bemanning	48
Langtidsopphold i institusjon	49

1.0 Rammer

1.1 Bakgrunn og formål

Innbyggernes rett til kommunale helse- og omsorgstjenester er hjemlet i pasient- og brukerrettighetsloven, mens kommunens plikt til å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven. Tildeling av tjenester skal skje i samsvar med lovverk, forskrifter og de til enhver tid gjeldende forsvarlighetskrav. I tillegg har kommunen interne prosedyrer, nasjonale faglige retningslinjer og beslutninger fra f.eks. Helsetilsynet og Statsforvalteren som legger føringer for tildelingspraksis.

Formålet med å utarbeide tjenestebeskrivelser og kriterier for tildeling av tjenester er å gi en oversikt over de ulike helse- og omsorgstjenestene Sør-Varanger kommune har og hva som ligger til grunn for tildeling av disse tjenestene. Dette er i tråd med mål 6 i [strategisk plan for helse, omsorg og velferd \(2020-2030\)](#), som fokuserer på klare kriterier for omsorgsnivå og tjenestetildeling.

Dokumentet er også forankret i [kommuneplanens samfunnsdel \(2014-2026\)](#), som understreker at kommunens tjenester skal oppfylle minimumsformelle krav fastsatt i lov eller forskrift. Sør-Varanger kommune har som mål å styrke brukermedvirkningen i utformingen av tjenestene, og det er vedtatt i strategisk plan at det skal være tydelig for innbyggerne hva de kan forvente av kommunen og hva de selv må ta ansvar for.

1.2 Lovgrunnlag

Helse- og omsorgstjenestene er underlagt en rekke lover og forskrifter. De mest sentrale er:

- [Helse- og omsorgstjenesteloven](#); gir kommunen plikt til å yte helse- og omsorgstjenester.
- [Pasient- og brukerrettighetsloven](#); gir pasient og bruker rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester samt rett til medvirkning.
- [Helsepersonelloven](#); skal bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten
- [Folkehelseloven](#); styrker kommunenes ansvar for forebygging og helsefremmende arbeid i alle samfunnssektorer.
- [Forvaltningsloven](#); regulerer forvaltningen og gjelder for saksbehandling ift. de tjenester hvor det fattes vedtak.
- [Offentleglova](#); regulerer hvilke dokumenter som skal være offentlig slik at offentlig virksomhet er mest mulig åpen og gjennomskiktig.

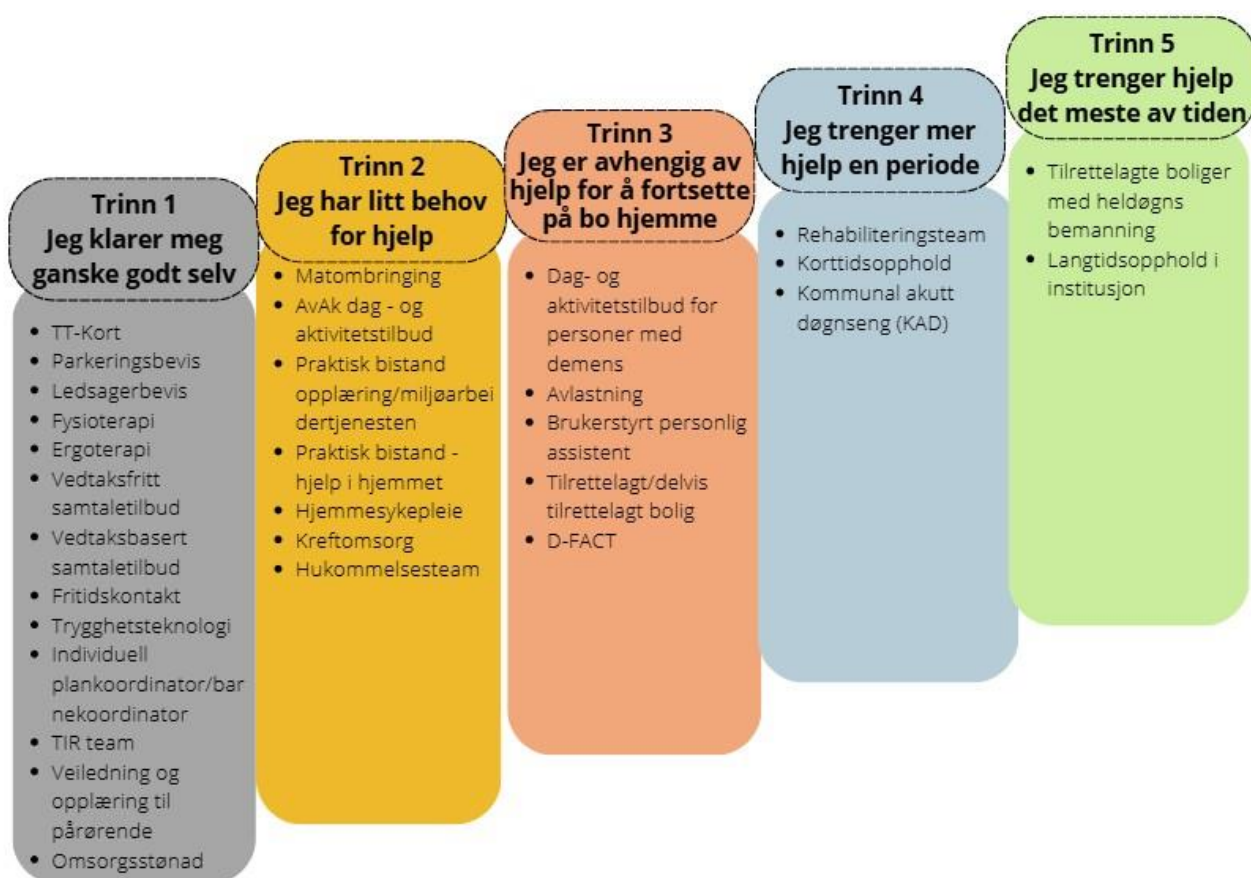
- Lokal forskrift om tildeling av helse- og omsorgstjenester og langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig

Kommunens ansvar innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kommunen må ivareta den lovmessige plikten til å tilby innbyggerne tjenester når sykdom, medfødt eller ervervet helsesvikt gjør det vanskelig å mestre basale gjøremål i hverdagen.

2.0 Prinsipper for tildeling av helse- og omsorgstjenester

2.1 Mål for tildeling av tjenester

Målet er å støtte den enkelte i å ivareta sin egen omsorg på best mulig måte gjennom tilbudene i innsatstrappen. Innsatstrappen i Sør-Varanger kommune, illustrert i figur 1, er utformet etter BEON-prinsippet (Beste Effektive Omsorgs Nivå). Den er solid forankret både politisk og administrativt med mål om å rettferdig fordele ressursene. Ved tildeling av tjenester legges det vekt på søkerens individuelle forutsetninger og identifiserte tjenestebehov. Pårørende anerkjennes som en betydningsfull ressurs og samarbeidspartner, og de involveres aktivt i kartleggingsprosessen.

Figur 1: Innsatstrappen i Sør-Varanger

2.2 Myndighet og organisering av helse- og omsorgstjenester

Tjenestebeskrivelsene og medfølgende kriterier beskrevet i dette dokumentet er førende for all tildeling av tjenester i Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommune har et eget team som arbeider med kartlegging og tildeling av helse- og omsorgstjenester.

Tildelingsteamet har ansvar for å kartlegge behov og vurdere søknader for tjenester som krever enkeltvedtak. Tjenester tildeles med bakgrunn i kartlagt hjelpebehov og lovens vilkår.

Koordinerende enhet, inkludert barnekoordinator, er samlokalisert med tildelingsteamet og skal bidra til å sikre et helhetlig og koordinert tilbud til pasienter og brukere med behov for tjenester fra flere fagområder, nivåer og sektorer.

Etter at du har mottatt vedtak om tjenester er det tjenesteenheten som overtar den videre oppfølgingen.

2.3 Klageadgang

Bruker, pårørende eller dens representant vil ha anledning til å kunne foreta en klage på vedtak som er fattet eller tjenesten. Når bruker har mottatt vedtaksbrev foreligger det en klagefrist på 4 uker. Klagen sendes skriftlig til koordinering, fag og forvaltningsenheten. Når kommunen mottar en klage, vil saken gjennomgås på nytt. Dersom klagen resultere i medhold i saken, vil vedtak da endres. Dersom saken ikke gis medhold, og tidligere vedtak opprettholdes vil saken bli oversendt Fylkesmannen.

2.4 Forventninger til deg som mottar tjenester

Forventningene vil variere ut fra hvilke tjenester du har vedtak på.

- At du gir beskjed dersom du ikke er hjemme
- At du gir beskjed om du er forhindret til å møte til avtaler
- At ansatte blir møtt med respekt
- At du har forståelse for at de ansatte kun yter tjenester basert på vedtak og ikke noe annet
- At du gir tillatelse til tilpasninger for bruk av hjelpemidler i hjemmet hvis dette trengs
- Søker må tilrettelegge hjemmet slik at tjenesten kan utføres på en forsvarlig måte, jfr. arbeidsmiljølovens § 4-4.
- Søker må holde hunder og andre husdyr adskilt fra kommunens ansatte.

- Søker må påse at privat vei er ryddet for snø og strødd, slik at veien er farbar.
- Søker må påse at arbeidstaker ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden jfr. arbeidsmiljølovens § 4-3.
- Ved hjemmebesøk er det ikke tillat for brukeren å røyke.

Trinn 1 - tjenester

Transporttjeneste for funksjonshemmede (TT-ordning)	
Tjenestebeskrivelse	Tilrettelagt transport (TT) er et tilbud om dør-til-dør-transport for personer som på grunn av nedsatt funksjonsevne eller sykdom, ikke kan bruke kollektivtransport.
Lovgrunnlag	Det er ingen lovfestet individuell rett til TT-tjenester. Det inngår som en del av det lokale kollektivtransporttilbudet som fylkeskommunen har ansvar for. Sør-Varanger kommune er delegert myndighet til å administrere tildeling av tilbudet i egen kommune. Søknader behandles etter reglement for transporttjenesten for funksjonshemmede i Finnmark.
Formål	TT-ordningen i Finnmark skal gjøre funksjonshemmede bosatt i fylket i bedre stand til å delta i samfunnslivet på linje med de øvrige innbyggerne. Ordningen kan benyttes til alle typer reiser som foretas med drosje/godkjent spesialbil, men ikke til reiser som dekkes av andre ordninger.
Kriterier / vurdering	• Søker må ha en varig funksjonshemming. Med varig menes minimum 2 år. Følgende søkere vil prioriteres: - unge søkere (under 40 år) med omfattende funksjonshemninger - varige rullestolbrukere og blinde som er sterkt forflytningshemmet Forhold som ikke gir rett til tjenesten • Manglende rutegående tilbud, eller avstand til holdeplass, er i seg selv ikke grunnlag for godkjenning. • Barn yngre enn 10 år. • Beboere på sykehjem • Naturlig alderdomssvekkelse gir alene ikke rett til tjenesten. • Transportbehov til og fra lege og spesialisthelsetjeneste. • Personlig økonomi • Problematikk rundt isolasjon

	• Tilgang til bil. Med tilgang menes at en i husstanden kjører bil, eller at det finnes andre i nær omgangskrets som kan kjøre bilen Godkjenningen kan bli opphevet dersom en TT-bruker ikke lenger fyller godkjenningsskriteriene. Personer som er godkjent som TT- brukere, men som ikke benytter seg av ordningen kan få godkjenningen opphevet.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Parkeringsbevis for forflytningshemmede	
Tjenestebeskrivelse	Med parkeringstillatelse for forflytningshemmede kan du parkere på parkeringsplasser reservert for forflytningshemmede. I tillegg gir tillatelsen rett til gratis parkering på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser, samt på andre avgiftsbelagte vilkårsparkeingsplasser hvor det ikke er skiltet med betalingsplikt for forflytningshemmede. Det vil også være gratis å parkere på steder der det er innført kommunal boligsoneparkering. Ordningen er gyldig i EØS land. Parkeringstillatelse kan innvilges for inntil 5 år, avhengig av legeerklæring.
Lovgrunnlag	Forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.
Formål	Vedtak om parkeringsbevis gis til forflytningshemmede som bare kan bevege seg en begrenset strekning og har behov for et tilgjengelig parkeringstilbud.
Kriterier / vurdering	• Søker må inneha legeattest som viser at du ikke kan gå, eller har store vanskeligheter med å bevege deg over noe lengde • Søker må kunne dokumentere at det foreligger et særlig behov for å parkere nærme spesifikke steder som bosted, arbeidsplass, skole eller i forbindelse med annen aktivitet • Problemer med å bære varer gir ikke rett til vedtak om parkeringsbevis • Dersom det søkes om tillatelse som passasjer, gjelder et tilleggsvilkår om at passasjeren må ha behov for regelmessig hjelp av fører utenfor kjøretøyet. For at kortet skal være gyldig når man er passasjer, må kortinnehaver selv være med i bilen ved parkering.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Ledsagerbevis for funksjonshemmede	
Tjenestebeskrivelse	Ledsagerbeviset gir ledsager fri inngang, ev. redusert pris fri eller rabattert adgang til en del kultur- og fritidsarrangement og til visse transportmidler. Ordningen gjelder for kommunale tilbud/arrangement og private som aksepterer ordningen. Ordninger er gyldig i hele landet de stedene ordningen aksepteres.
Lovgrunnlag	Ledsagerbevis er ikke en lovpålagt tjeneste. Det er en frivillig ordning for kommunen.
Formål	Motvirke isolasjon og bidra til økt livskvalitet for mennesker med funksjonshemming.
Kriterier / vurdering	Ordningen omfatter personer med varig funksjonshemming. Med varig funksjonshemming menes minimum 2 år. Nedre aldersgrense for søkere er normalt åtte år. For barn under 8 år må det dokumenteres at barnet har et større ledsagerbehov enn det som hadde vært tilfelle dersom barnet ikke hadde en funksjonsnedsettelse. Det foretas ingen økonomisk behovsprøving i forbindelse med søknaden. Ordningen er ikke avhengig av om du mottar trygdeytelser.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Fysioterapi	
Tjenestebeskrivelse	Fysioterapitjenesten forebygger og behandler skader og sykdommer som gir smerter og/eller nedsatt funksjon i muskel- og skjelettsystemet. Tjenestene som gis skal være målrettede og tidsavgrensede. Tjenesten ytes i hjem, institusjon, helsestasjon, barnehage og skole i tillegg til hos fysioterapeut. Fysioterapitjenesten er organisert med kommunalt ansatte og private fysioterapeuter. Den kommunale fysioterapitjenesten brukes i hovedsak til kommunale tjenester som skole helsetjeneste, helsestasjon og kommunale institusjoner. De private fysioterapeuter tilbyr tjenester til hele befolkningen. Det kreves ikke henvisning for fysioterapitjenester.
Lovgrunnlag	Etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 , andre ledd, plikter kommunen å ha fysioterapeut knyttet til seg som en del av kommunens ansvar for å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester.
Formål	Målet med fysioterapitjenesten er å fremme innbyggernes helse, bedre og vedlikeholde brukerens funksjonsevne slik at de kan mestre sin livssituasjon på best mulig måte.
Kriterier / vurdering	Kriterier for kommunale fysioterapeuter: • Søker har ikke mulighet til å benytte privatpraktiserende fysioterapeut • Søker må ha behov for tverrfaglig oppfølging. • Søker må ha sammensatte problemstillinger. • Søker må være i behov av behandling for å bedre eller opprettholde funksjonsnivå.
Tjenestemottakers ansvar	• Søker må bidra ut fra egne forutsetninger, inneha motivasjon for behandling og følger opp de tiltak som blir avtalt. Dersom dette ikke overholdes, kan tjenesten bli avsluttet.

Egenandel	Fysioterapi for barn og unge under 16 år er gratis. Personer over 16 år må betale en egenandel inntil man har nådd beløpsgrensen for frikort fra
	folketrygden. Kommunale fysioterapeuter og avtalefysioterapeuter (privatpraktiserende fysioterapeuter med kommunal driftsavtale) følger samme takstplakat.

Ergoterapi	
Tjenestebeskrivelse	Ergoterapitjenesten jobber med å tilrettelegge for at individet skal kunne fungere best mulig i sitt hjem, på jobb eller i samfunnet, ved å tilpasse omgivelsene, bruke hjelpemidler eller lære nye strategier. Dette kan gjelde både fysisk og psykisk helse.
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2
Formål	Hensikten er at den enkelte skal bli mest mulig selvhjulpen, aktiv i hverdagen og forebygge funksjonsnedsettelse.
Kriterier / vurdering	• Søker har en midlertidig eller varig nedsatt funksjonsevne i forhold til dagliglivets ferdigheter. • Søker har potensiale for bedring og/eller opprettholdelse av funksjonsevne. Henvisning kan mottas fra søker selv, pårørende, fastlege, spesialisthelsetjeneste og annet helsepersonell.
Tjenestemottakers ansvar	• Søker må bidra ut fra egne forutsetninger, være motivert for behandling og følger opp de tiltak som blir avtalt. Dersom dette ikke overholdes, kan tjenesten bli avsluttet.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Vedtaksfritt samtaletilbud	
Tjenestebeskrivelse	Individuelt samtaletilbud basert på brukers behov for psykisk helsehjelp. Selvhjelpskurs individuelt eller som gruppetilbud. Tjenestene er vedtaksfrie. Samtaltilbud tilbys i all hovedsak ved avdelingens lokaler, men kan også tilbys i hjemmet ved behov.
Lovgrunnlag	HOL §3.2 punkt 4, «utredning, diagnostisering og behandling.
Formål	Fremme selvstendighet, mestring av eget liv, helse og livskvalitet.
Kriterier / vurdering	Ingen kriterier for å få kartlegging, men følgende kriterier må ligge til grunn for å få videre samtaletilbud: • Utvidet behov for videre hjelp til psykisk helse og/eller rusproblematikk. • Bruker må være over 18 år.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Vedtaksbasert, samtaletilbud i hjemmet	
Tjenestebeskrivelse	Tjenesten gjøres i hjemmet, av ulike årsaker.
Lovgrunnlag	HOL §3.2 punkt 6a, «helsetjenester i hjemmet»
Formål	Fremme selvstendighet, mestring av eget liv, helse og livskvalitet
Kriterier / vurdering	De som er i behov av rus og eller psykisk helsehjelp.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten

Fritidskontakt (tidligere støttekontakt)	
Tjenestebeskrivelse	Tjenesten kan bidra til at den enkelte får mulighet til å leve selvstendig, og til å ha en aktiv og meningsfull fritid gjennom sosialt samvær og ulike aktiviteter. Tjenesten kan gis hjemme eller gjennom følge på for eksempel kafé, kino eller andre kulturelle aktiviteter. Det er tjenestemottakers interesser og behov som er avgjørende. Tjenesten kan gis til enkeltpersoner eller i grupper og tilrettelegges som et fleksibelt og tilpasset tilbud. Barn og unge er en prioritert gruppe. Maksimalt antall timer pr uke er 4 timer.
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3.2, punkt 6, bokstav b
Formål	Bidra til å øke søkerens opplevelse av livskvalitet gjennom aktiviteter og sosial kontakt med andre.
Kriterier / vurdering	• Søker har behov for personbistand for å kunne delta på kultur og fritidsaktiviteter, nettverksbygging, opplevelse og egenaktivitet. • Fritidskontakt innvilges etter en individuell vurdering i samråd med søker. • Søker må forplikte seg til å holde avtaler og følge plan for oppdraget. • Innvilgede timer skal brukes til deltagelse på kultur og fritidsaktiviteter, nettverksbygging, opplevelser og egenaktivitet. Skal ikke brukes til praktisk bistand, slik som handling, husarbeid, følge til tannlege/lege. • Fritidskontakttimer til barn under 12 år gis ved særskilte behov, da det ikke kan forventes at denne aldersgruppen har et selvstendig kultur- og fritidsliv uavhengig av foresatte. • Personer med forsørgeransvar, ektefelle eller samboer, søsken, barn av søker eller andre nære pårørende skal ikke være fritidskontakt for søkeren. • Fritidskontakttimer til beboere ved heldøgns tjenester og omsorgsboliger gis kun ved særskilte behov.

Tjenestemottakers ansvar	• Søker må sørge for nødvendig utstyr og eventuelt medisiner selv. • Søker må sørge for utgifter som ikke dekkes av oppdragsavtalen. • Søker må holde avtaler og gi beskjed ved frafall ut ifra egne forutsetninger. • Tjenestemottaker dekker selv utgifter til mat, aktiviteter og annet.
Egenandel	Det er ingen egenandel for tjenesten. Fritidskontakten kan få dekket utgifter opp til en grense på 500 kroner per måned, samt kjøreutgifter opp til 100 km per måned.

Trygghetsteknologi				
Tjenestebeskrivelse	Kommunen tilbyr ulike trygghetsteknologi: Trygghetsalarm, døralarm, digitalt tilsyn, ulike bevegelse sensorer, GPS, epilepsialarm og røykvarsler.			
	Forventet responstid på trygghetsalarm:			
	Område	Dag	Aften	Natt
	Jakobsnes	15-30 min	15-30 min	30-45 min
	Jarfjord	25-35 min	25-35 min	45-60 min
	Hesseng	10-15 min	10-15 min	20-30 min
	Sentrum	15-30 min	30 min kveld	30 min natt
	Bjørnevatn	20 min	30 min	30 min
	Neiden	45 min	45 min	60 min
	Pasvik	Svanvik 20 min	Svanvik 20 min	Svanvik 50 min
Skogfoss 25 min		Skogfoss 25 min	Skogfoss 70 min	
Vaggetem 80 min		Vaggetem 80 min	Vaggetem 100 min	
Bugøynes		30 min	35 min	
Bugøyfjord	45 min	45 min	2 timer	
Tabell 1 Forventet responstid trygghetsalarm				
Hos tjenestemottakere som har lang responstid er det mulig å bruke personer som bor i nærheten som nabokontakt. Da vil hjemmesykepleien prøve å komme i kontakt med nabokontakten for å få bistand til å undersøke hva som har forårsaket alarmen.				
Lovgrunnlag	Trygghetsalarm er ikke lovpålagt, men behandles under kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 3-1, 3-2, 6 a og pasient- og brukerrettigheter § 2-1 a. Trygghetsalarm og digitalt tilsyn behandles under pasient- og brukerrettighetsloven §4-6a.			
Formål	Tjenesten sikter på å gi trygghet for å bo hjemme lengst mulig.			
Kriterier / vurdering	• Om trygghetsteknologien kan bidra til å forhindre vesentlig helseskade. • Bruker kan nyttiggjøre seg av teknologien. • Om brukers nedsatte helsetilstand hindrer bruk av telefon/mobil. • Samtykkekompetanse og brukermedvirkning ligger til grunn for all tildeling av trygghetsteknologi.			
Tjenestemottakers ansvar	• Sørge for at kontakten til teknologien alltid er tilkoblet. • Gi beskjed ved lengre fravær/reise			

	Trygghetsalarm/GPS: • Bære alarmsmykket hele døgnet. • Erstatte alarmen/alarmsmykket ved tap eller ødeleggelser.
Egenandel	Se gjeldende gebyrregulativ. Trygghetsalarm som tildeles som en erstatning for nødvendig helsehjelp er gratis, det skal fremgå av vedtaket dersom det ikke skal betales for tjenesten.

Individuell plan koordinator/ barnekoordinator og ansvarsgruppe	
Tjenestebeskrivelse	Koordinator er en tjenesteyter som skal sikre nødvendig oppfølging og samordning av tjenestetilbudet samt framdrift i arbeidet med individuell plan. Koordinator oppnevnes i forbindelse med individuell plan, men skal også tilbys selv om vedkommende takker nei til individuell plan. Formålet med koordinator er det samme som for individuell plan. En ansvarsgruppe er en tverrfaglig sammensatt gruppe som består av bruker/foresatte/pårørende (avhengig av alder, modenhet og kognitiv funksjonsevne) og aktuelle fagpersoner. Ansvarsgrupper kan opprettes inn mot enkelt personers behov eller rundt en hel familie.
Lovgrunnlag	• Helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-4, 7-2 • Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-5,3-1 • Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator
Formål	Sikre at pasient og bruker får et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud
Kriterier / vurdering	• Søker har behov for langvarige og koordinerte tjenester fra kommunen og/eller spesialisthelsetjenesten. • Søker har behov for avklaring av tjenester, ressurser og mål. • Søker under 18 år har krav på barnekoordinator
Tjenestemottakers ansvar	• Søker må delta aktivt i utarbeidelse av mål og tiltak så langt det er mulig. • Søker må følge opp mål og tiltak som fastsettes i ansvarsgruppa så langt det er mulig.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

TIR-team (Tidlig innsats team)	
Tjenestebeskrivelse	<u>Tverrfaglig kartleggingsbesøk</u> • Screening jf. ICOPES anbefalninger: Bevegelse, kognisjon, syn, hørsel, ernæring, mentale helse, samt fysiske og sosiale omgivelser. • Kartlegge nærmere områder der man finner begynnende utfordringer <u>Helsefremmende og forebyggende tiltak</u> • Gi råd og veiledning • Enkle tilpasninger i bolig • Introdusere treningstilbud og sosiale aktiviteter <u>Kort oppfølging</u> 2-3 besøk med mål om å styrke pasientens helsekompetanse og evne til å ta tak i egne utfordringer Aktuelle tiltak: • Råd og veiledning, helsefremmende samtaler • Fallforebygging • Deltakelse i treningsgrupper og sosiale aktiviteter utenfor hjemmet • Tverrfaglig rapport dokumenteres i planområdet Tidlig innsats i profil <u>Videre henvisning</u> til aktuelle tjenester der det er nødvendig <u>Evaluering</u> av tiltak innen 3 måneder i form av oppfølgingssamtale/besøk Tidlig innsats teamet består av 100% Fysioterapeut, 100% ergoterapeut, 50% sykepleier.

Lovgrunnlag	
Formål	• Tilby eldre med begynnende funksjonssvikt en bred, tverrfaglig kartlegging, igangsette helsefremmende og forebyggende tiltak fremfor kompensierende tiltak. • Målet er å utsette hjelpebehovet, opprettholde eller komme tilbake til ønsket funksjonsnivå. • Tiltakene skal fremme egenaktivitet og øke helsekompetansen til den eldre.
Kriterier / vurdering	• Hovedsakelig personer over 65 år uten omfattende helsetjenester fra kommunen • Har begynnende utfordringer med daglige gjøremål grunnet nyoppståtte funksjonsutfordringer • Etterspør trygghetsalarm og enkle hjelpemidler for første gang • Mottakere av enkle tjenester som renhold, matombringing aktivitetstilbud og trygghetsalarm. • Grad 3-5 i Klinisk skrøpelighetsskala (CFS) Ikke aktuelt for: • Personer med mye hjelp fra pårørende til hushold, matlaging, transport o.l (gjelder ikke mistanke om kognitiv svikt). • Henvisning om vurdering av synshjelpemidler • Etablert funksjonssvikt • Kompleks situasjon og store vansker over tid • Progressive sykdommer • Palliativ fase
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten

Veiledning og opplæring til pårørende	
Tjenestebeskrivelse	Opplæring og veiledning til pårørende knyttet til pasientens eller brukerens sykdom eller funksjonsnedsettelse, for eksempel regulering av diabetes, opplæring i hva en demensdiagnose er, håndtering av ulik adferd. Det kan være opplæring i utførelsen av bestemte arbeidsoppgaver, slik som utførelse av tunge løft eller opplæring i stresshåndtering. Ulike former for lærings- og mestringskurs og individuell veiledning og opplæring rettet inn mot den enkelte pårørende. Tjenesten er tidsbegrenset. Tjenesten er et lavterskeltilbud og krever ikke enkelt vedtak.
Lovgrunnlag	Pasient og brukerrettighetsloven §§ 2-1 a og § 2-8, Helse- og omsorgstjenestelovens § 3-6.
Formål	Forebygge utmattelse hos pårørende og bidra til å lette arbeidsbelastningen for pårørende.
Kriterier / vurdering	Behov for opplæring for å ivareta nærmeste pårørendes hjelpebehov på en forsvarlig måte
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Omsorgsstønad	
Tjenestebeskrivelse	Omsorgsstønad skal gi en viss økonomisk kompensasjon til private som utfører særlig tyngende omsorgsarbeid som ellers ville være kommunens ansvar. Kommunen avgjør om omsorgsstønad innvilges eller om tjenestebehovet skal dekkes på annen måte. Kommunen avgjør også hvilket nivå stønaden skal ligge på.
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 Pasient og brukerrettighetsloven § 2-8
Formål	Du kan få omsorgsstønad dersom du har særlig tyngende omsorg for et familiemedlem eller en du har et nært forhold til, som ellers ville vært utført av kommunen.

Kriterier / vurdering	• Det er en forutsetning at søker utfører omsorgsarbeid som ellers ville høre inn under helse- eller omsorgstjeneste i kommunen. • Omsorgsmottaker skal ha søkt NAV om hjelpestønad før søknad behandles. • Det skal foreligge et tidsestimat fra søker med døgn og ukeplan. • Omsorgsarbeidet som ytes skal være definert som særlig tyngende. • Følgende skal vurderes: - omfang av tjenesteyting angitt i timer pr. uke - grad av fysisk/psykisk belastende omsorgsarbeid sett i forhold til normalsituasjon - graden av nattarbeid – avbrudd i søvn - hvordan omsorgsarbeidet er fordelt over tid, skjer det i perioder eller hele tiden - om omsorgsarbeidet har vart over lang tid, eller er forventet å vare - om omsorgsarbeidet fører til sosial isolasjon og mangel på ferie og fritid - om søker har omsorg for mer enn 1 person - om søker har omsorgsplikt. Kun foreldre har omsorgsplikt for mindreårige barn. Det vil kun være aktuelt med omsorgsstønad dersom omsorgen klart overstiger vanlig omsorg for barn på samme alder
	- inntektstap er ikke vilkår for tildeling av omsorgsstønad. God betalingsevne skal heller ikke brukes som årsak til avslag - om omsorgen fra omsorgsyter er det beste for den som trenger hjelp - om omsorgsyter har hovedansvaret for omsorgen
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Trinn 2 – tjenester

Matombringing	
Tjenestebeskrivelse	Middag kan leveres 1 gang i uka med inntil 7 porsjoner. Middag som kjøres ut er vakuumert og kald ved levering og må varmes opp i kjele eller mikrobølgeovn.
Lovgrunnlag	Matombringing er ikke en lovpålagt tjeneste.
Formål	Sikre tilstrekkelig ernæring til eldre eller funksjonshemmede som bor hjemme, og som ikke er i stand til å ordne middag selv.
Kriterier / vurdering	• Søker er på grunn av funksjonsnivå, ikke i stand til å lage/varme middag selv. • Dersom søker har ektefelle/ andre husstands medlemmer som kan ordne middag (eksempelvis innkjøp mikrobølgeovn og ferdigmåltid), vil søker ikke få matombringing. • Søker må på grunn av ernæringsmessige forhold ha matombringing (diakost, mager-kost, lett-tyggelig /moset mat, saltfattigkost eller beriket kost) • Dersom søker samtidig har tjenesten handling, vil det vurderes om ferdigmåltid dekker brukers behov for ernæring, og vil ikke få matombringing.
Tjenestemottakers ansvar	• Søker må være hjemme når middag(er) leveres. • Søker må gi beskjed til hjemmesykepleien minst 14 dager i forkant ved endret behov
Egenandel	Se gyldig gebyrregulativ. Middag som ikke er avbestilt med 14 dagers varsel blir fakturert.

Dag- og aktivitetstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne (AvAK)	
Tjenestebeskrivelse	Dag – og aktivitetstilbud er åpent 5 dager i uken.
Lovgrunnlag	Ikke en lovpålagt tjeneste
Formål	Bidra til en aktiv og meningsfull deltagelse for personer som på grunn av sin funksjonsnedsettelse ikke deltar i arbeids- og sysselsettingstiltak.
Kriterier / vurdering	• Har en medfødt eller ervervet funksjonsnedsettelse av ulik grad • Med bakgrunn i helsemessige årsaker ikke kan benytte seg av varig tilrettelagt arbeidsplass. • Gjelder primært for personer i arbeidsfør alder
Egenandel	Kommunen kan ikke ta betalt for selve tjenesten, men det tas betalt for frokost, middag og skyss etter kommunens takster. Nivå for betaling fastsettes av Kommunestyret. (viser til eget skriv om betalingssatser). Dersom dag- og aktivitetstilbudet benyttes som et avlastningstiltak ovenfor pårørende er tjenesten gratis.

Praktisk bistand – opplæring/ egenomsorg/miljøtjeneste	
Tjenestebeskrivelse	Eksempler på praktisk bistand opplæring/miljøarbeid: • Hjelp og opplæring i ADL ferdigheter • Opplæring i å ivareta egen helse • Opplæring knyttet deltakelse i ulike typer aktiviteter • Trening og opplæring i sosiale ferdigheter • Opplæring i andre nødvendige aktiviteter • Opplæring i bruk av ulike velferdsteknologiske løsninger • Boveiledning • Hverdagsrehabilitering Tjenesten gis i en tidsbegrenset periode. Ved varig veiledning, evalueres tjenesten årlig. Eksempler på praktisk bistand egenomsorg: • Hjelp til personlig pleie og stell, som dusj og tannstell • Hjelp til oppfølging av ernæring, som bistand til å spise eller istandgjøring av måltider.
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven §3-1 og §3-2 første ledd nr. 6 bokstav b.
Formål	Formålet med tjenesten er å gjøre den enkelte mest mulig selvstendig i dagliglivet.
Kriterier / vurdering	• Søker har behov for praktisk bistand egenomsorg og/eller opplæring for å ivareta dagliglivets gjøremål. Behovet vurderes med utgangspunkt i en helhetlig kartlegging av funksjonsnivå.

Egenandel	Kommunen kan ikke ta betalt for denne tjenesten som helhet, men tjenestemottaker skal betale for den delen av tjenesten som regnes som praktisk bistand. Det skal fremgå i vedtaket hva og hvor mye som regnes som praktisk bistand.
-----------	--

Praktisk bistand – hjelp i hjemmet (hjemmehjelp)	
Tjenestebeskrivelse	Praktisk bistand er en tjeneste der mottakeren kan få hjelp til å utføre dagliglivets gjøremål. Mottaker kan kun få bistand til å utøve praktiske gjøremål de ikke lengre klarer selv. Behov for praktisk bistand i hjemmet vurderes med utgangspunkt i kartlegging av funksjonsnivå (IPLOS) Renhold det kan ytes bistand til: • rengjøring, gulvvask, støvsuging og støvtørk etter en individuell vurdering. • Renhold gjøres i rom som er i daglig bruk (stue, kjøkken, bad/toalett, soverom og evt. entre) • vindusvask med inntil 1 gang per år • innvendig vask av kjøleskap/mikrobølgeovn/komfyr inntil to ganger per år Annet hushold det kan ytes hjelp til: • sengeskiift etter individuell vurdering • enkel oppvask/igangsetting og tømning av oppvaskmaskin • klesvask etter individuell vurdering. Håndvask av tøy utføres ikke • handling av nødvendige dagligvarer i butikk, inntil 1 gang pr uke • Andre husholdsoppgaver etter individuell vurdering Ved opphør av tjenesten over 60 dager vil vedtaket evalueres/avsluttes, og tjenesten må søkes på nytt. Ved besøk i husstanden, vil praktisk bistand hjelp i hjemmet ikke bli utført i perioden besøket pågår. Tjenesten kan i perioder bli satt til private aktører.

Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven §3-2 første ledd nr. 6 bokstav b.
Formål	Målet er å beholde en høy grad av egenomsorg, egenmestring og mest mulig selvstendighet i eget liv, slik at søker kan bo hjemme lengst mulig.
Kriterier / vurdering	• Søker klarer ikke selv å ivareta dagliglivets gjøremål og er helt eller delvis avhengig av hjelp fra andre grunnet funksjonsnedsettelse eller sykdom. • Når søker bor sammen med andre husstandsmedlemmer vil det gjøres en helhetsvurdering av husstandens situasjon. • Når det gjennom vurderinger kommer frem at tilrettelegging av bolig ikke er tilstrekkelig for at søker selv klarer å ivareta egenomsorg. • Søker (eller verge/pårørende/fullmektig) har selv søkt på tjenesten og har gitt sitt samtykke til at tjenesten iverksettes. • Dersom søker kan benytte seg av tekniske hjelpemidler, eksempelvis robotstøvsuger, vil dette tas med i utmålingen av tjenesten.
Tjenestemottakers ansvar	• Søker må sørge for å ha nødvendig og tilpasset utstyr, herunder parfymefrie vaskemidler. • Søker må være hjemme når tjenesten skal utføres. • Søker må samtykke til at elektronisk dørlås monteres dersom du ikke kan låse opp selv, evt. innhente huseiers tillatelse til dette. • Ved fravær må tjenestemottaker gi beskjed senest to virkedager før avtalt tidspunkt. Beskjed gis til avdelingen tjenesten utøves fra. Fravær som ikke er varslet vil bli fakturert som gjennomført tjeneste.
Egenandel	Se gjeldende gebyrregulativ.

Helsetjenester i hjemmet (hjemmesykepleie)	
Tjenestebeskrivelse	Hjemmesykepleie gis i hjemmet som et eller flere enkelt tiltak. All hjelp tildeles etter en individuell, faglig vurdering hvor det tas hensyn til brukerens helse. Dette gjøres i samråd med bruker og eventuelt pårørende. Eksempler på innhold i tjenesten: • Legemiddeladministrasjon • Spesiell oppfølging av smertebehandling • Behov for behandling, observasjon og oppfølging etter utskrivelse fra sykehus • Rehabiliterende tiltak
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven §3-2 første ledd nr. 6 bokstav a.

Formål	Formålet med tjenesten er å gi hjemmeboende personer nødvendig helsehjelp og sikre at grunnleggende behov dekkes. Tjenesten har også til formål å utsette behovet for tjenester på et høyere omsorgsnivå.
Kriterier / vurdering	• Akutt/kronisk sykdom eller nedsatt funksjonsevne. • Behov for helsefaglig oppfølging i hjemmet. • Manglende evne til å oppsøke helsehjelp grunnet helsemessige utfordringer eller behov for komplekse sykepleieprosedyrer. • Mobile pasienter henvises til Kirkenes Legesenter AS på lik linje med andre innbyggere. • Legemiddeladministrasjon: Før bruker får vedtak må det fastsettes av fastlege om bruker kan benytte seg av multidose. Dersom bruker eller noen andre i husstanden kjører bil, må multidose må dette hentes selv.
Tjenestemottakers ansvar	• Skaffe nødvendig utstyr og tilrettelegge hjemmet slik at ansatte kan utføre tjenesten på en forsvarlig måte, jfr. Arbeidsmiljølovens § 4-4.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Oppfølging av kreftpasienter og deres pårørende (kreftomsorg)	
Tjenestebeskrivelse	Kreftomsorgen har som hovedoppgave å sikre at kreftpasienter og deres pårørende blir ivaretatt på en helhetlig måte, dvs. at deres behov for
	behandling, omsorg og pleie i alle faser av sykdommen utøves med tjenester av god kvalitet i kommunehelsetjenesten. Tjenesten skal være synlig og lett tilgjengelig og bistår med råd og veiledning til både pasient, pårørende, kollegaer og andre som har spørsmål om kreft, i alle faser av sykdommen. Tjenesten fungerer som rådgiver i forhold til hvordan en kan få hjelp til barn som pårørende og samarbeider tett med skoler, barnehager, helsestasjon og andre aktuelle. Kreftomsorg er et lavterskeltilbud, det trengs ingen søknad eller henvisning. Tilbudet skal være lett tilgjengelig for pasienter og pårørende.
Lovgrunnlag	Pasient og bruker rettighetsloven § 2-1 a og 3 Helse og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 5, 3-3 og 3-6
Formål	Formålet med kreftomsorgen er å bistå kreftsyke og deres pårørende til å mestre utfordringene i hverdagen i størst mulig grad, og ivaretar kontroll og ansvar i eget liv.
Kriterier / vurdering	Tjenesten gis til pasienter som har eller har hatt kreft eller annen alvorlig diagnose og deres pårørende som ønsker hjelp fra kreftomsorgsteamet.
Tjenestemottakers ansvar	Søker må sørge for nødvendig utstyr som rent tøy, rene håndklær og personlig hygieniske artikler.

Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.
-----------	--------------------------------

Utredning og oppfølging av personer med demens (hukommelsesteamet)	
Tjenestebeskrivelse	Det kommunale hukommelsesteamet består av ergoterapeut, sykepleier og hjelpepleier. Hukommelsesteamet kan være et bindeledd mellom den syke, pårørende og hjelpeapparat. Hukommelsesteamet kan bistå med: - samarbeid med fastlege i kartlegging og utredningsarbeid i hjemmet - kartleggings- og utredningssamtale med den syke og pårørende - råd og veiledning - oppfølging i sykdomsforløpet - kartlegging av hjemmesituasjonen og iverksetting av tiltak - opplæring i bruk av hjelpemidler som støtter opp om hukommelse, selvstendighet og økt sikkerhet i hjemmet - koordinering ved behov for andre helsetjenester
Lovgrunnlag	Helse og omsorgstjenesteloven §7-2
Formål	Formålet til hukommelsesteamet er å sikre at personer med demens og deres pårørende får god utredning, oppfølging og et godt tilpasset tjenestetilbud.
Kriterier / vurdering	Lavterskeltilbud, alle kan ta kontakt med bekymring og behov for rådgivning og informasjon.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Trinn 3 – tjenester

Dag- og aktivitetstilbud for personer med demens (Utsikten dagsenter)	
Tjenestebeskrivelse	Dagsenter for personer med demens, Utsikten dagsenter, er åpent fem dager i uka.
Lovgrunnlag	Helse- og omsorgstjenesteloven paragraf 3-2
Formål	Dagsenter er et aktivitets- og sosialiseringstilbud som også kan også benyttes som avlastningstiltak for pårørende, etter vedtak.
Kriterier / vurdering	• Søker er hjemmeboende og er under utredning for, eller har en, demensdiagnose. • Søker kan ikke benytte seg av andre aktivitetstilbud i kommunen av helsemessige grunner. • Søker har behov for aktivitet og sosialisering. Det gis tilbud om en eller flere dager i uka etter en helhetlig vurdering. Tjenesten omfatter transport tur-retur hjem og frokost/middag. Behovet for dagtilbud vurderes med utgangspunkt i kartlegging av funksjonsnivå (IPLOS).
Egenandel	Kommunen kan ikke ta betalt for selve tjenesten, men det tas betalt for frokost, middag og skyss etter kommunens gebyrregulativ. Dersom dag- og aktivitetstilbudet benyttes som et avlastningstiltak ovenfor pårørende er tjenesten gratis. Dersom det meldes fravær, mindre enn 14 dager før faktureres du for alle måltider.

Avlastning	
Tjenestebeskrivelse	Kommunen skal ha avlastningstilbud til personer og familier med særlig tyngende omsorgsarbeid. Avlastning kan gis ut fra ulike behov og organiseres på ulik måte, i eller utenfor hjemmet. Tilbudet skal være tilpasset den enkeltes behov. Avlastningstjenester innebærer alle typer avlastning; i hjemmet, på institusjon, på dagsenter m.m. Alle typer helse- og omsorgstjenester kan tildeles som avlastning til alle aldersgrupper med hjelpebehov. Avlastning kan gis i form av: • besøkshjem (barn) • dagsenter • korttidsopphold institusjon/avlastningsbolig • Fritidskontakt
Lovgrunnlag	Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a andre ledd jf. helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 og 3-2 første ledd nr. 6 bokstav d. Se også pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8 om tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver.
Formål	Formålet er at omsorgsyter skal få avlastning fra tyngende omsorgsarbeid og gi omsorgsyter nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter.

Kriterier / vurdering	Tilbudet vurderes ut fra følgende: • om omsorgsarbeidet regnes som særlig tyngende • hvor mange timer omsorgsarbeidet er beregnet til per måned • i hvilken grad omsorgsarbeidet innebærer mye nattarbeid eller avbrudd i nattesøvnen • Det må foretas en individuell vurdering om avlastning gis i hjemme eller på institusjon
Tjenestemottakers ansvar	• Avlastningstilbud som ikke benyttes, kan ikke spares opp. Dersom bruker er forhindret fra å benytte tilbudet kan det ikke tas ut ved en senere anledning.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	
Tjenestebeskrivelse	BPA er en alternativ måte å organisere tjenesten personlig assistanse på. BPA innebærer at brukeren har rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvar for organisering og innhold ut fra egne behov. Innen de timerammer som kommunens vedtak angir, kan brukeren styre hva assistentene skal gjøre, og til hvilke tider assistanse skal gis. Avlastning til barn under 18 år kan også organiseres som BPA. I Sør-Varanger kommune tilbys BPA i form av at kommunen kjøper tjenesten hos private aktører.
Lovgrunnlag	• Helse- og omsorgstjenestelovens §3 -2. 6, b • Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8 spesifiserer kommunens plikt til å tilby BPA • Pasient og brukerrettighetsloven §2-1 d
Formål	Å bidra til at personer med bistandsbehov får et aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for funksjonsnedsettelsen. Brukerstyringen som ligger i arbeidslederrollen, er et virkemiddel for å legge til rette for større fleksibilitet og en selvstendig tilværelse.
Kriterier / vurdering	• Bruker er under 67 år på søknadstidspunktet. Personer som har innvilget BPA før de blir 67 år har rett til å beholde tjenesten også etter fylte 67 år. • Søker har et langvarig behov for bistand. • Ordningen er rettighetsfestet for personer med bistandsbehov på minst 32 timer pr uke, og skal vurderes når bistandsbehovet er mellom 25-32 timer pr uke. • Søkeren eller en nærstående person må mestre å være arbeidsleder. • Søkere som faller utenfor fastsatte kriterier har også rett til å få sitt tjenestetilbud vurdert organisert som BPA.

	Nærmeste familie til tjenestemottaker/arbeidsleder kan ikke ansettes som BPA-assistenter.
Tjenestemottakers ansvar	- I de tilfeller bruker ikke er i stand til å ivareta rollen som arbeidsleder, kan det unntaksvis innvilges BPA. En forutsetning da er at bruker har en person som er i stand til, og sier seg villig til å inneha arbeidslederrollen vederlagsfritt, og at tilbudet vurderes som faglig forsvarlig. - Arbeidsleder må forholde seg til vedtakets ramme, kommunens arbeidslederavtale og gjeldende lov- og avtaleverk.
Egenandel	Kommunen kan ikke ta betalt for denne tjenesten som helhet, men tjenestemottaker skal betale for den delen av tjenesten som regnes som praktisk bistand. Det skal fremgå i vedtaket hva og hvor mye som regnes som praktisk bistand.

Tilrettelagte/ delvis tilrettelagte boliger	
Tjenestebeskrivelse	Boliger som er tilpasset bevegelseshemmede personer.
Lovgrunnlag	Husleieloven § 11-1 Helse- og omsorgstjenesteloven §3-7
Formål	En tilrettelagt/delvis tilrettelagt bolig er tilpasset bevegelseshemmede og tilegnet eldre og/eller funksjonshemmede med behov for helse- og omsorgstjenester fra kommunen.
Kriterier / vurdering	Se mer informasjon her: Boligkontoret - Sør-Varanger kommune Kriterier ligger under dokumenter.
Egenandel	Søker betaler månedlig leie for bolig til kommunen. Denne taksten fastsettes av kommunestyret. Noen av tjenestene som gis i boligen kan være betalingstjenester som praktisk bistand og mat.

Samlokaliserte boliger for personer med behov for oppfølging/bistand av psykisk helse- og rustjenesten (Riiser Larsens gate)	
Tjenestebeskrivelse	Bolig for personer med alvorlige psykiske lidelser som har behov for oppfølging/ og nærhet til helsepersonell. Boligene kan tilrettelegges med nattevakt. Beboer mottar hjelp fra kommunale tjenester etter enkeltvedtak. Boligen regnes som tjenestemottakers eget hjem. Beboeren betaler husleie og mottar andre tjenester fra kommunen på samme vilkår som for andre hjemmeboende
Lovgrunnlag	
Formål	Bidra til at mennesker med psykiske, psykososiale utfordringer med omfattende hjelpebehov kan få et verdig og meningsfullt liv på vei til egen bolig. Skape muligheter for en positiv utvikling for beboere gjennom motivering til å øke boevner og eventuelt hjelp til å ivareta sine egne forpliktelser i ordinær bolig på sikt, samt egen mestring og stabilisering av livssituasjon.
Kriterier / vurdering	Se mer informasjon her: Boligkontoret - Sør-Varanger kommune Kriterier ligger under dokumenter.
Egenandel	

D-FACT	
Tjenestebeskrivelse	D-FACT er et oppsøkende behandlingsteam, som gir langvarig oppfølging og behandling til mennesker med alvorlig psykisk lidelse og/eller alvorlig ruslidelse. Tjenesten er et samarbeid mellom Finnmarkssykehuset og flere kommuner i Øst-Finnmark.
Lovgrunnlag	
Formål	Gi psykisk helsehjelp og hjelp til brukere som ikke klarer å nyttiggjøre seg av poliklinisk oppfølging eller hjelp i hjemmet.
Kriterier/Vurderinger	Målgruppen for D-FACT teamene retter seg mot personer som har en kjent diagnose eller der det kan være behov for ytterligere kartlegging og utredning med utgangspunkt i følgende kriterier: • Personer over 18 år • Personen har prøvd ut og er ikke i stand til å oppsøke eller nyttiggjøre seg av eksisterende tilbud om oppfølging og behandling. • Har behov for oppsøkende behandling • Kan nyttiggjøre seg av teamtilnærming • Problemer med relasjoner og tilknytning • Langvarige og ustabile pasientforløp • Alvorlige psykiske lidelser • Ofte rusproblemer som tilleggsproblemer Pasienten må henvises fra fastlege eller spesialisthelsetjenesten.
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Trinn 4 – tjenester

Rehabiliteringsteam	
Tjenestebeskrivelse	• Bred tverrfaglig kartlegging av fysioterapeut, ergoterapeut og sykepleier. • Intensiv oppfølging inntil x3 per uke, i en tidsavgrenset periode (6-8 uker) • Tett samarbeid og rask samordning av tjenester • Enkel boligtilpasning • Utforme rehabiliteringsplan • Trening på daglige aktiviteter og fysisk funksjon • Sykepleie • Opplæring i bruk av kompenserende teknikker og hjelpemidler/teknologi • Sikre overganger til neste tjenestetilbud Teamet består av 100% fysioterapeut, 100% ergoterapeut, 50% sykepleier
Lovgrunnlag	Helse og omsorgstjenesteloven §3-2
Formål	• Tilby personer med rehabiliteringspotensiale intensiv og tverrfaglig rehabilitering i eget hjem, i en tidsavgrenset periode. • Gjenvinne eller bedre funksjonsnivået etter pasientens egne mål • Oppnå størst mulig grad av selvstendighet, deltakelse og livskvalitet • Utsette hjelpebehov
Kriterier / vurdering	• Personer med rehabiliteringspotensiale • Tverrfaglig behov (behov for minst to profesjoner) • Nyoppstått funksjonsfall/sykdom/skade • Motivert • Klare mål for rehabiliteringsperioden • Må kunne ta instruksjon

	• Følge opp tiltak selvstendig • Kognitivt adekvat • Kapasitet til intensiv oppfølging (minst 3 ganger pr uke) Eksklusjonskriterier: • Langvarig og omfattende sykdomsbilde og /eller skadehistorikk • Personer uten rehabiliteringspotensiale • Behov for vedlikeholdstrening • Personer med uttalt kognitiv svikt • Personer med manglende evne til å ta instruksjon og følge opp tiltak selvstendig • Beboer på institusjon • Personer i palliativ fase
Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.

Korttidsopphold	
Tjenestebeskrivelse	• Korttidsopphold med treningsfokus • Korttidsopphold utredning • Korttidsopphold annet
Lovgrunnlag	Helse og omsorgstjenesteloven §3-2 nr. 6 c og d.
Formål	Korttidsopphold er tidsbegrenset opphold i institusjon til personer som for en kortere periode har omfattende behov for helse og omsorgstjenester, rehabilitering, utredning eller vurdering.
Kriterier / vurdering	• Utskrivningsklare pasienter fra sykehus med behov for heldøgns tidsbegrenset rehabilitering og/eller pleie og omsorg. • Behov for heldøgns tidsbegrenset medisinsk behandling, rehabilitering eller pleie og omsorg, som ikke krever sykehusinnleggelse. • Vurdering av tilstand og funksjonsnivå der det er nødvendig med døgnskcontinuerlig observasjon, oppfølging eller behandling. • Behov for palliativ omsorg. Forhold som ikke gir rett til tjenesten • Der behovet for institusjonsopphold er begrunnet med ensomhet og mangel på sosial stimulering skal det først vurderes behov for andre typer tjenester på et lavere omsorgsnivå. • Kartlegging og vurdering av personer med kognitiv svikt skal primært gjøres på et lavere nivå og i kjente omgivelser.

Egenandel	• Kommunen tar betalt etter forskrift om egenbetaling for helse og omsorgstjenester. Nivå for betaling fastsettes av Stortinget. • Transport til og fra dekkes av tjenestemottaker.
	• Egenandeler for drosje og for kontroller på sykehuset, tannklinikk o.l. betales av tjenestemottaker. • Etter 60 døgn korttidsopphold i løpet av et kalenderår beregnes vederlag som ved langtidsopphold, jfr. forskrift om vederlag for opphold i institusjon.

Kommunal akutt døgn seng	
Tjenestebeskrivelse	KAD seng (kommunal akutt døgn seng)), er en seng som er forbeholdt pasienter som trenger akutt, men kortvarig behandling og oppfølging. Det finnes en KAD seng i Sør-Varanger kommune. Dersom denne sengen er opptatt, må pasienten innlegges på Kirkenes Sykehus. Kommunal lege kan legge inn pasienten på KAD seng, pasienten må være vurdert av lege før innleggelse.
Lovgrunnlag	Helse og omsorgstjenesteloven § 3-1, § 3-2, § 5-2
Formål	Formålet med en kommunal KAD-seng er å tilby en plass for pasienter som trenger kortvarig, intensiv oppfølging og behandling, men som ikke nødvendigvis trenger sykehusinnleggelse.
Kriterier / vurdering	• Over 18 år • Behov for behandling/ observasjon i inntil 72 timer • Medisinsk avklart situasjon • Psykisk stabil situasjon • Hjemme-/omsorgssituasjon skal være avklart Eksklusjonskriterier: • Betydelig psykisk sykdom (psykose, utagering) • Demente med høyt aktivitetsnivå som har behov for skjerming • Behov for avansert medisinsk utstyr • Alkohol/ruspåvirket • Sykdom som krever isolasjon/skjerming

Egenandel	Ingen egenandel for tjenesten.
-----------	--------------------------------

Trinn 5 – tjenester

Tilrettelagt bolig med heldøgns bemanning	
Tjenestebeskrivelse	Heldøgns omsorgsbolig er et bo- og omsorgstilbud tilknyttet bemanning hele døgnet. Boligene er tilpasset bevegelseshemmede og personer med stort hjelpebehov. En omsorgsbolig er å betrakte som beboerens hjem. Tjenester tildeles etter individuelt behov. Ledige boliger tildeles den med størst behov ved tildelingstidspunkt, uavhengig av søknadstidspunkt.
Lovgrunnlag	Heldøgns omsorgsboliger er ikke en lovpålagt tjeneste. Husleieloven regulerer selve leieforholdet av omsorgsboligen. Tjenestene som ytes i boligen er regulert i lov om helse- og omsorgstjenester, jf. § 3-2 annet ledd, punkt 6 bokstav a-b. Disse tjenestene tildeles i egne enkeltvedtak.
Formål	Heldøgns omsorgsbolig (HDO) skal bidra til å utsette institusjonsplass for eldre og kronisk syke, men kan også være et alternativ til institusjonsplass.
Kriterier / vurdering	Se mer informasjon her: Boligkontoret - Sør-Varanger kommune Kriterier ligger under dokumenter.
Egenandel	Søker betaler månedlig leie for bolig til kommunen. Denne taksten fastsettes av kommunestyret. Noen av tjenestene som gis i boligen kan være betalingstjenester som praktisk bistand og mat.

Langtidsopphold i institusjon	
Tjenestebeskrivelse	Langtidsopphold i institusjon er et varig/langvarig botilbud for personer med heldøgns helse- og omsorgsbehov.
Lovgrunnlag	Helse og omsorgstjenesteloven §3-2 nr. 6 c
Formål	Langtidsopphold tilbys når en pasient er i behov for heldøgns-omsorg som ikke kan ivaretas lavere i innsatstrappen. Langtidsopphold skal tildeles ut ifra medisinske årsaker. Tjenesten innvilges for en lengre periode eller livet ut.
Kriterier / vurdering	Langtidsopphold i institusjon skal fortrinnsvis være et tilbud til eldre. For yngre personer skal det søkes å etablere et alternativt tilbud i eget hjem (eksempelvis omsorgsbolig, bofelleskap eller lignende). Andre relevante tiltak som f.eks. tidsbegrenset opphold i institusjon, dagtilbud, utvidet hjemmetjenester og bedre tilrettelegging i hjemmet skal på forhånd være utprøvd og/eller vurdert (BEON). Mistanke om svikt i egenomsorg på grunn av demens, skal være utredet før langtids plass i sykehjem tilbys.
Egenandel	Det beregnes vederlag for fast plass i sykehjem.

